

چاغلایان

اداره خانه سی
بالیکسری قاپدان زاده اولننده دائره مخصوصه

آدرس: بالیکسری چاغلایان مجموعه سی

مسکمزده موافق آثار مع المنونیه درج
اولنور درج ایدله بن اوراق اعاده ایدلر

آبونه شرائطی
سنه لکی : ۱۸۰ غروش
آلتی آیلغی : ۱۰۰ »

آورده بسره کونده برجه یقار « ادبی ، علمی » مجموعه

پیل : ۱ — صایی : ۱۴ — ۱ مایس ۱۹۲۶ — جمعه ایرتسی نسخه سی (۷،۵) غروشدر

بونسخه ده کی یازیلر :

یشیل باباغان	[شعر]	علی اکرم	قیزم ایچین	[شعر]	رفیق فکرت
انتقاد	[ادبیات بختلری]	محمد عاکف	آقره آقشاملری	[شعر]	ضیا امین
بهار تمیزی	[شعر]	محرم حبیبی	دکتر		نرمین حامد
فرمان او قونورکن	[آیه مکتوبلر]	کوکل قیزی	شهید آناسنک انینی	[شعر]	زهت شکری
کوکل دفترندن	[شعر]	شناسی	لانتین حرفلرینه دائر		آورام غالاتی
غزل	[شعر]	مجهول	وار...	[شعر]	رفیق فکرت
مشعاه	[شعر]	روحی ناجی	عجایب آغا	[فقره لر]	ناقلی : ر. ن
مجهول سوکیلییه		اسعد عادل	غزل	[شعر]	کال ادیب
دیو عمجه نك آوی		عارف نهاد	آقشام سیسی	[شعر]	معلا

لاتین حرفلرینه دأر

فالح رفیق ببه جواب

لاتین حرفلرینه دأر صلاحیتدار قلملردن مدرس آورام غالاتی بک « آقشام » ده منتشر مقاله سنی اقتباس ایدیوروز :

« آقشام » غزته سنک لاتین حرفلرینه دأر آچدیغی آنکه ته ویردیکم جوانی « ملیت » غزته سنده نشر ایدیلن بر مقاله کزده تنقید ایدیورسکیز . اول امرده سنک لاتین حرفلرینه طرفدار اولدیغیزی و بنمده عرب حرفلرینه طرفدار اولدیغی قید ایتدکدن صکره ، مقاله کزده جواب ویریورم :

۱ - لاتین حرفلری استعمال اولورایسه ، حال حاضرده کی تورکجه نك فقیر لکنه بناء ، مملکتده ، علمک افاده ایتدیکی یوکسک و تام معناده عالم متفکر یتیشمز دیدم و یوفکر می اثبات ایتدیکی ظن ایدیورم . جواب کزده : « سز بو ادعا ایله تورکجه نك مستقل بر لسان اوله بیله جکنی و ملی لسان چریانندن بری میدانده چغان برچوق حقیقتلری انکار ایتش اولورسکیز . خاطر لایورم که ، ملی لسان دعواسی اورته یه چیقدینی زمان ، عرب و عجم دیل لرندن یکی کله لر آلاز سق ، عرب و عجم تصریف و ترکیب لرندن استفاده ایتزسه ک تورکجه نك ادبیات سز ، ابتدائی بر لسان اوله جغنی ایشیدر دک دیدکدن صوکره ، تورکجه نك بر قاج صنعتکارک النده اینانلیه جق قدر اینجه لیدیکی علاوه ایدیورسکیز . بن بو بر قاج صنعتکارک یازیلرینی استه داف ایتدم . بنم الک زیاده تماس ایتدیکم و اصرار

ایتمکده اولدیغیم جهت ، عرب حرفلریله یازلمش همان همان بشون ادبیات باخصوص اون یکی متجاوز و کوندن کونه عددلری آرتقمده اولان علمی تعیرات و اصطلاحات جهتیدر . بن بو جهتی بیلدرک سویله یوزم ، چونکه اشتقاقچی یم و اون بش سنه دنبری بو مسئله لر ایله بالقلم مشغولم کرک « تورکجه ده عرب و لاتین حرفلری و املا مسئله لری » عنوانلی اثرمله کرک « آقشام » غزته سنده انتشار ایدن مقاله مله اثبات ایتدیکم وجهله ، حال حاضرده کی تورکجه مز ، تعیرات و اصطلاحات علمییه وجوده کتیرمک قابلیتندن محرومدر . بو قابلیتی ویریکیز یاخود بو قابلیتی میدانده کتیره بیلن عناصر سیستمک آناختارلرینی کوستریکیز ، اوزمان حقلی اولورسکیز . بو اولمادیغی تقدیرده ، تورکجه تعیرات و اصطلاحات علمییه نك هیچ اولمازایسه یوزده سکساتی ، عربجه و عجمجه دن آلمق مجبوریتنده در . علم اربابی بو سوزلری تأیید ایدرلر . عینی فقیرلک عجمجه ایچون واردر . عجمجه ، عربجه نك معاوتی اولقسزبن ، تام معناده یوکسک بر علم لسانی اولماز .

۲ - « سزی عربی و فارسیدن قلیشه خالنده طب ، فلسفه تعیرات و اصطلاحاتی آلمقدن منع ایدن کیمدر ؟ بو کون قوللاندیغیمز عرب عجم کله لری ، یکی لاتین حرفلرله نصل یازیلما جقسه ، سنک اصطلاحلری یکیزی ده اوله یازارز ، دیورسکیز . بو ، ممکن و قولای کورونمکه برابر غیر ممکندر . چونکه

لاتین حرفلرینه طرفدار اولانلر ، تصوتلی بر لاتین حرفلی الفبا ایتدورلر . تصوتلی الفبا دیک ، لساندن (ث ، خ ، ذ ، ض ، ط ، ظ ، ع ، ه ، حرفلرینی حیقارمق دیکدر . اولداده ، بو طقوز حرفدن بری یاخود ایکسیله یازلمش یاخود یازلمسی ضروری اولان عربجه کله لری ، نصل افاده ایده بیله . جکسکیز ؟ هر لسانده ، اشتقاق واسطه سیله یاپیلان کله لرک عددینک بیکلره بالغ اولدیغی معلوم کزدر . بو کله لرک جذرلری بیانمزایسه ، یاپیلما جق یکی کله لرک معنالری ، اشتقاق اساسلرینک فقدانندن طولانی ، آیری آیری خاطرده طوطق لازمدرکه بوده ذهنی لزوم سزیره زورلامق دیکدر . خالبوکه اشتقاق اساسلری دأرته سنده یاپیلان کله لری خاطرده طوطق ، قولایدر .

۳ - دیورسکیز که : « کندی منبعلری ادبیات و شعره ، یعنی الک اینجه فکرلری و اکدرین حسلری سویله مکه کافی کلن بر لسانه علم یاپیلاماق ادعاسی غیریندر . بو مطالعه کزده اشتراک ایده مم . چونکه علمی اصطلاحات و تعیرات ، او قدر چوقدرکه و کوندن کونه او قدر چوغالیورکه اونلری ، آنجق قوتلی و اصطلاحات میدانده کتیره بیلن وسائط و عناصر ایله مجهز بر فابریقه یاپار ؛ حال حاضرده کی تورکجه مز او فابریقه یی میدانده کتیره مم . سزه کوچوک بر مثال کتیره یم : یکر می سنه دنبری سرعتله انکشاف ایدن اسپور و اسپور نقلیات ما کنه لرینک تکنیک کله لرله

بوما کنه لرك يوك كوچوك اقسام مختلفه سنك اسملرينى حاوى تقريباً بيك حقيفه لك برلغت كتابى موجوددر. بوكه لرك هيچ اولماز ايسه يوزده التمشى يكيدر. هر مملكت بوكه لرك - غايت كوچوك بر عددن ماعدا - كندى لسانه ترجمه طريقه نقل ايدور. شيمديكى تور كچه مر، بو ترجمه وظيفه سنى يافمه قادرميدر؟!

۴ - « اسلاف ترك مؤلفاتى اونو تاجمزه كلنججه، بو تطبيق دورده سنده اثرلر مى لاتين حرفلريله باصديرمق او قدر كوچ بر شيميدر؟ » ديورسكز. آثار اسلافى باصديرمه نك ماله نقطه نظرندن كوج اولوب اولمدينى البته بنندن اينى يديورسكز. اصل كوچلك لسانك تكيكى جهتتددر. حرفلر نصوتى اولدقدن والفسادن طقوز حرف اخراج ايدلكدن صوكره فضولى، نفى و عبدالحق حامدك اثرلرينى طبع ايتك و او قومق ايچون انظار عموميه يه وضع ايديكز باقالم. قاج كيشى او قوبوبده آكلابه جق؟!

۵ - لاتين حرفلرينك ماضيمزله هر درلو علاقه مى نهدن كيه جكنى صوريورسكز. جواب بسيط. چونكه يكي نسل، ۱۳۰۰ سنه لك ادبياتندن، تاريخندن، علمى و فكرى ماضيسندن خبردار اوليه جقدر.

۶ - لاتين حرفلرينك قبولى، اقتصادياتك بر قسمى محو ايدجكنه تعجب ايديورسكز. بونده تعجب ايدجك بر شى يوقدر؛ مسئله غايت

طبيعيدر. زيرا، عربى حرفلرى استعمالى و مکتبلر مزده اوقونان عربجه و عجمجه درس ساعترلرینه هفته ده برر ساعت علاوه ايتديكمز وقت بو مکتبلردن چقانلره، عربجه و عجمجه متكلم ملتار ايله مخابريه كيريشمك امكان و فرصتى و يرمش اولورز. تجارى مخابره ايچون، اوزون بويلو معلوماته حاجت يوقدر. مقصد اؤده مرامدر و بو مکتبلردن چقانلر، تبارتك كتيره جكي شوق ساقه سيله، جزئى بر همت و غيرتله مقصدلرینه نائل اولورلر. شيمدى مملكتك اقتصادياتك مى اللره كچمى ايچون صرف غيرت ايدلديكندن، تجاره استثمار وسائلى و يرمك لازمدر.

مصر، سوريه، فلسطين، عراق و عجمستان ايله تجارت مناسبتمرك انكشافنه يارديم ايدن عواملدى بى لساندر. بوملكتلك اهايليله تجارت مخابره سنى تأمين ايدن عربجه و عجمجه لسان قولايلاقلى حاضر ايكن، نه ايچون بوندن استغنا ايدم؟!

تجارتده آلمانلرك پرنسپلرينى قبول ايدم. آلمانلر، مشترى قازانق ايستدكلى ملتلك لسانلرينى اوكره نير و مشترينك آياغنه قدر كيدرلر. ايسته تجارت روحى بوكا ديرلر.

۷ - سياسياتده لسان مسئله سى بر توجه مسئله سى اولدينى معلومدر. بزبونى مملكتمزده مع التأسف تجربه ايتدك. اجنبى دولتلرك مملكتمزده لسانلر تى تدريس ايتك مقصديله

آچدقارى مکتبلر، جلب قلوب مقصدينه معطوفدر. حرب عموميدن صوكره، پورتكيز ايله هيچ بر مليت علاقه لرى اوليان جنوبى آمريّا مملكتلرينك، توجهك ادامه سنه خادم لسان مقامتى يوزندن، پورتكيزده بر قونغره طويلادقلى معلومدر. بزه كلنججه، شيمديكى حلاله، عرب حرفلريله عرب و عجم لسانلردن آلدنمز تعبيرات و اصطلاحاتك استعمالى و تورك علمك، عرب و عجم عاملرینه تنوعى يوزندن، تورك دارالفنونك عرب و عجم ملتلرينك عرفان و حرثى اوزرينه اجرائى تاثير ايدم جكي بديهدر كه بو تاثير توجهك تكيوينه يارار. بونى ميدانه كتيره جك هر حلاله لاتين حرفلرى دكلدر.

۸ - بو مسئله ده صوك سوزم بودر. عربى حرفلرى مانع ترقى دكلدر. اصول تدريسده واقف معلم يتشيدير ايسه ك، انى الفبا كتابلرى باصا ايسه ك، صوا اتمزه خفيف تعديلات و تور كجه كلمه لره معدل صوائت اصولنى ادخال ايدر ايسه ك، عربى حرفلرينه عطف اولنان زورلق يارى يارى يه ايز. دارالفنون مدرسلردن اورام غانوتى

قطعه

دولاشدم دهر دونى سوبو آواره آواره آزاردم عقل كوتاهله بيك بردرد برچاره دوشوب عمان هيچي به آخر جوق شناه ايتدم او هيچستان ايچندن يوكه لير حالا بوفوار.